

<http://physicsweb.org/article/news/8/3/11>

2004/03/19

لیزرهای فمتو ثانیه در خدمت استاندارد بس آمد

گروهی از دانشپیشه‌ها از مئسسه‌ها ی مختلف استاندارد در ایالات متحده، فرانسه، و چین، گزارش داده که یک بس آمد اپتیکی را با عدم قطعیت فقط ۱ قسمت بر 10^{19} قسمت به یک بس آمد اپتیکی ی دیگر تبدیل کرده است. از این نمایش بر می‌آید نسل جدید استانداردهای فرادقیق بس آمداپتیکی را می‌شود هر جایی در یک ناحیه به پهنه‌ای نوار ۱۰۰ تراهرتس بازسازی کرد [1].

این کار هم‌کاری بی‌بین مئسسه‌ی ملی ی استاندارها و فناوری (إن آی إس‌تی) [2] در ایالات متحده و اداره‌ی بین‌المللی ی اوزان و مقادیر (بای‌پ‌ام) [3] در فرانسه، و دانشپیشه‌ها یی از دانش‌سرا ی چین - شرقی (ای‌سی‌ان‌یو) [4] در شانگهای و آرمایش‌گاه‌ها ی ای‌اف‌ای‌اس [5] در ایالات متحده بود.

فعلاً استانداردهای بس آمد میکروموج بر اساس گذارها ی اتمی عدم قطعیت ی برابر با ۱ قسمت بر 10^{15} قسمت دارند، واستانداردهای اپتیکی ی بر اساس تکیون‌ها دارند به حد ۱ قسمت بر 10^{18} قسمت نزدیک می‌شوند. نویسنده‌ها ی مقاله‌ی می‌گویند چنین استاندارد فوق العاده پایدار و دقیق ی ارزش - چندان ی ندارد، مگر بشود بس آمد ش را به ساده‌گی منتقل کرد و با بس آمدهای استانداردهای دیگر - وابسته به گونه‌ها ی گوناگون - اتمی مقایسه کرد.

این گروه معتقد است ترکیب‌کننده‌ها ی اپتیکی ی بر اساس لیزرهای فمتو ثانیه می‌توانند مشکل بازسازی و درسترس‌بودن را حل کنند. این پژوهش‌گران، برا ی تئیید این ادعا چهار ترکیب‌کننده ی اپتیکی (دوتا در ان آی إس‌تی، یک ی در بای‌پ‌ام، و یک ی در ای‌سی‌ان‌یو) را با هم مقایسه کردند. هر چهارتا بر اساس یک لیزر وجه قفل‌شده شانه‌ای از بس آمدهای با فاصله ی دقیق تولید می‌کنند.

این گروه این سیستم‌ها را طی - یک دوره ی 2 ماهه به مدت 6 روز با هم مقایسه کرد، و از آن‌جا به این نتیجه رسید که این ترکیب‌کننده‌ها ابزارها ی قابل‌اطمینانی برای مقایسه‌ها ی بس آمد اپیتنکی با عدم‌قطعیت‌ها یی نزدیک به 1 قسمت بر 10^{19} قسمت (معادل حدوداً 1 ثانیه طی - 320 میلیون سال) اند.

این دانش‌پیشه‌ها در مقاله‌پیشان می‌گویند: ”با توجه به طراحی ی بسیار متفاوت - این ترکیب‌کننده‌ها (نوار - پهن و میکروساختر - غیرخطی ی تار) جالب است که داده‌ها ی ما به وجود - محدودیت - بنیادی یی بر عدم‌قطعیت اشاره نمی‌کنند. به نظر می‌رسد نتایج - ما را فقط نویه ای با ماهیت ی فنی (افت و خیزها ی مکانیکی و گرمایی) و کل - زمان - انتگرال‌گیری محدود می‌کند.“

- [1] Science **303** 1843
- [2] National Institute of Standards and Technology (NIST)
- [3] Bureau International des Poids et Mesures (BIPM)
- [4] East China Normal University (ECNU)
- [5] OFS Laboratories